

3.12.2024

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

Asiantuntijalausuntopyyntönne (25.11.2024) asiassa HE 100/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi leipomotyölain 5 §:n kumoamisesta ja työntekijöiden lähettämisestä annetun lain muuttamisesta

Elintarviketeollisuusliitto ry (myöhemmin myös ”ETL”) toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Kannatamme esitystä. Kumottavaksi esitetty leipomotyölaki on vanhentunut ja tarpeeton nykyisessä toimintaympäristössä. Lain kumoaminen saattaa leipomoalan sääntelyn vastaamaan muiden toimialojen käytäntöjä ja vähentää turhaa lainsäädäntöä, mikä edistää myös kilpailukykyä ja joustavuutta työmarkkinoilla.

Nykyinen yötyökorvausta leipomotyössä koskeva sääntely on lakiteknisesti ongelmallinen. Leipomotyölaki on pääosin kumottu jo aiemmin. Voimassa on enää ainoastaan lain yötyökorvausta koskeva 5 §, jolle ei ole edes määritetty soveltamisalaa.

Yötyökorvauksen suuruus ei ole asia, josta tulisi säätää laissa. Minkään muun alan yötyökorvauksista ei ole säädetty laissa. Yötyöstä maksettava korvaus on tyypillisesti työehtosopimuksissa sovittu työsuhteen ehto, jonka suuruus voi vaihdella alasta ja olosuhteista riippuen.

Työehtosopimukset mahdollistavat joustavat ratkaisut, jotka ottavat huomioon kunkin alan erityispiirteet ja alan yritysten tarpeet. Leipomoalan yötyökorvauksista voidaan sopia työehtosopimusneuvotteluissa, kuten muillakin aloilla tehdään.

Lain kumoamisen taloudelliset vaikutukset kohdistuisivat lähinnä kolmivuorotyötä tekeviin työntekijöihin, joita on alle kymmenen prosenttia leipomoalan henkilöstöstä. Esityksen mukaan laki kumottaisiin vasta alan nykyisten työehtosopimusten umpeuduttua. Yötyökorvausta koskeva asia on mahdollista ottaa esille alan tulevissa työehtosopimusneuvotteluissa.

Yötyön teettäminen työsuojelun näkökulmasta on huomioitu muun muassa työaikaissa ja työturvallisuuslaissa, joiden soveltamisalat kattavat kaikki

3.12.2024

toimialat, myös leipomoalan. Leipomotyölaissa säädetty sadan prosentin yötyökorvaus on huomattavasti korkeampi kuin muilla aloilla, joilla yötyötä teetetään. Erillinen vain leipomoalaa koskeva yötyökorvaussäätely ei ole perusteltavissa työsuojelunäkökohdilla, eikä yötyötä leipomoissa voida ETL:n käsityksen mukaan myöskään pitää sen haitallisempana kuin esimerkiksi linja-autoalalla (yötyölisä 20 % taulukkopalkasta) tai kunta-alalla (yötyölisä 30 % korottamattomasta tuntipalkasta).

Kannatamme myös lainmuutoksen esitettyä voimaantuloajankohtaa 1.3.2025. Leipomotyölain kumoamisesta on kirjaus pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelmassa, joten leipomotyölain todennäköinen kumoaminen on ollut tiedossa jo pitkään. Työehtosopimukset päättyvät alkuvuonna 2025 niillä elintarviketeollisuuden aloilla, joissa leipomotyötä tehdään, joten asia voidaan huomioida alan tulevilla työehtosopimusneuvotteluissa.

Ei ole perusteita sille, että lainsäätäjä pitäisi leipomoalan eri asemassa muihin aloihin verrattuna.

Kunnioittavasti

ELINTARVIKETEOLLISUUSLIITTO RY

Anne Somer
johtaja